

كەسپىي خەنزۇ تىلى ئۆگەنىشكە دائىر كىتابلار

专业双语丛书

سودا خەنزۇ تىلى

商业实用汉语

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

كەسپىي خەنزۇ تىلى ئۆگەنىشكە دائىر كىتابلار

专业汉语丛书

سودا خەنزۇ تىلى

商业实用汉语

تۈزگۈچى: ھاجى ئابدۇرازاق

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目 (CIP) 数据

商业实用汉语: 维吾尔文/阿吉编. ——乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2007. 7

(专业双语丛书)

ISBN 978-7-228-11007-0

I. 商… II. 阿… III. 商业-汉语 IV. H19 F7

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2007) 第 102502 号

编 者 阿吉
责任编辑 夏克尔江·穆拉提
责任校对 古丽夏尔·尼格买提
封面设计 米尔扎提·阿布都拉·塔吉
出版发行 新疆人民出版社
地 址 乌鲁木齐市解放南路 348 号
电 话 0991-2827472
邮 编 830001
经 销 新疆维吾尔自治区新华书店
印 刷 新疆蓝天铁路印务有限公司
开 本 880×1230 毫米 1/32
印 张 4.375
版 次 2007 年 7 月第 1 版
印 次 2007 年 7 月第 1 次印刷
印 数 1—5000 册
定 价 8.00 元

كىرىش سۆز

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا ياشلىرىنىڭ ۋە ھەر سا-
ھە، ھەر كەسىپلەردە ئىشلەۋاتقان تېخنىكا ھەۋەسكارلىرىد-
نىڭ ئۆز كەسىپىگە ئائىت خەنزۇچە ماتېرىياللاردىن پايدىد-
لىنىش ئىقتىدارىنى تېز ئۆستۈرۈشىگە ياردەم بېرىش ئۈ-
چۈن، «كەسىپى خەنزۇ تىلى ئۆگىنىشكە دائىر كىتابلار»
نى تۈزدۈرۈپ نەشر قىلدۇق.

بۇ كىتابلارنىڭ ھەر بىرى 25 تىن 30 غىچە دەرىستىن
تۈزۈلگەن بولۇپ، ھەر بىر دەرس تېكىست، خام سۆز، تاپ-
شۇرۇق ۋە مەشىق قاتارلىق مەزمۇنلاردىن تەركىب تاپتى،
بەزى كىتابلاردا ئايرىم دەرىسلەرنىڭ ئاخىرىغا «ساۋات» دې-
گەن ماۋزۇدا شۇ دەرىسنىڭ مەزمۇنىغا يانداش كەلگەن ئاد-
دىي ساۋاتلار، قىزىقارلىق ئىشلار قوشۇمچە قىلىندى. بۇ
بىر يۈرۈش كىتاب ھەرقايسى كەسىپلەرگە ئائىت خەنزۇچە
ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىش، كەسىپى مەزمۇنى مول تې-
كىستلەرنى تاللاش، كەسىپى ئاتالغۇلارنى گەۋدىلەندۈرۈش
ئاساسىدا تۈزۈلدى.

بىز بۇ بىر يۈرۈش كىتابنىڭ جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى
قاتلاملىرىدىكى ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگۈچىلەرنىڭ ئۆزى قىد-
زىقىدىغان كەسىپكە ئائىت خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشىگە
ئاز - تولا ياردەم بېرەلىشىگە تىلەكداشمىز.

目录

مۇندەرىجە

第一课	商业经营	1
	بىرىنچى دەرس سودا تىجارىتى	
第二课	商业经营预测	7
	ئىككىنچى دەرس سودا تىجارىتىنى ئالدىن مۆلچەرلەش	
第三课	商业经营决策	12
	ئۈچىنچى دەرس سودا تىجارىتىدە تەدبىر بەلگىلەش	
第四课	批发经营方式	16
	تۆتىنچى دەرس توپ سېتىش تىجارىتى	
第五课	零售经营方式	21
	بەشىنچى دەرس پارچە سېتىش تىجارىتى	
第六课	商品购进	26
	ئالتىنچى دەرس تاۋار كىرگۈزۈش	

第七课	商品购进方式	31
	يەتتىنچى دەرس تاۋار كىرگۈزۈش ئۇسۇلى	
第八课	商品运输	36
	سەككىزىنچى دەرس تاۋار ترانسپورتى	
第九课	商品储存	41
	توققۇزىنچى دەرس تاۋار ساقلاش	
第十课	商品销售	46
	ئونىنچى دەرس تاۋار سېتىش	
第十一课	商品推销	51
	ئون بىرىنچى دەرس تاۋارنى تونۇشتۇرۇپ سېتىش	
第十二课	商品推销模式	56
	ئون ئىككىنچى دەرس تاۋارنى تونۇشتۇرۇپ سېتىش ئەندىزىسى	
第十三课	批发市场	61
	ئون ئۈچىنچى دەرس توپ تارقىتىش بازىرى	
第十四课	商务代理	66
	ئون تۆتىنچى دەرس سودا ۋاكالىتچىلىكى	
第十五课	超级市场	71
	ئون بەشىنچى دەرس دەرىجىدىن تاشقىرى بازار	

第十六课	连锁商店	76
	ئون ئالتىنچى دەرس زەنجىر سىمان دۇكان	
第十七课	连锁经营的原则	81
	ئون يەتتىنچى دەرس زەنجىر سىمان تىجارەت پىرىنسىپى	
第十八课	专业店	86
	ئون سەككىزىنچى دەرس مەخسۇس سېتىش دۇكىنى	
第十九课	方便店	91
	ئون توققۇزىنچى دەرس قۇلايلىق دۇكان	
第二十课	商品流通规律	96
	يىگىرمىنچى دەرس تاۋار ئوبوروتى قانۇنىيىتى	
第二十一课	商品销售中的心理定价策略	101
	يىگىرمە بىرىنچى دەرس تاۋار سېتىشتىكى پىسخىكىلىق باھا قويۇش	
	ناكتىكىسى	
第二十二课	消费者权益受损的表现	106
	يىگىرمە ئىككىنچى دەرس ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنىڭ	
	زىيانغا ئۇچراش ئىپادىلىرى	
第二十三课	商业风险	111
	يىگىرمە ئۈچىنچى دەرس سودا خېيىمخەتىرى	

第二十四课	商业竞争	116
	يىگىرمە ئۆتىنچى دەرس سودا رىقابىتى	
第二十五课	商业经济效益	121
	يىگىرمە بەشىنچى دەرس سودا ئىقتىسادى ئۈنۈمى	
第二十六课	商业的宏观调控与管理	126
	يىگىرمە ئالتىنچى دەرس سودىدىكى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ۋە باشقۇرۇش	

第一课 商业经营

بىرىنچى دەرس سودا تىجارىتى

所谓商业经营，是指商业在从事商品交换活动中，根据经营环境和经营状况，充分利用人力、物力和财力，通过一定的方式，组织和实现商品的购销运存，从而谋求最佳经济效益和社会效益的过程。商业经营不是简单与孤立的，而是一个相互衔接、相互制约的经营要素和经营环节所构成的动态过程。因此，要全面理解商业经营，必须把握它的内在联系和必要条件。

一、商业经营必须有一定范围和明确目标

商业经营必须在国家政策和法律允许的范围内，在国家经济计划的指导下进行，并以社会整体利益为最高目标。在此基础上，每个商业企业都要根据客观可能和主观条件，确定商品经营的具体范围，提出经营的总目标和分类目标。

二、商业经营必须具备一定的要素

这就是说，商业必须拥有经营活动所必不可少的条件，即资金、商品、物质技术设备和劳动力等要素。拥有这些要素并将其合理组合，商业才能有效地开展经营活动。

三、商业经营是一个系统过程

在这一过程中，不同的经营要素构成不同的经营结构。

例如，资金和商品等要素形成经营的经济结构，物质技术设备和劳动力等要素形成经营的技术结构，经营人员之间的关系形成经营的组织结构等等。要使这些不同的经营结构在经营过程中充分发挥作用，并使各种经营要素紧紧地围绕着经营目的而活动，经营过程就必须是各种经营要素及其结构相互作用的有机组合。商业经营过程还包括收集经营信息，进行经营预测和决策，组织商品购销运存等一系列相互联系、相互制约的经营活动。各项经营活动与经营要素、经营结构有机结合，就形成了商业经营的系统过程。

四、商业经营是在一定的环境下进行的

商业经营要受到外部环境有关各种客观因素的影响和制约。并且，这些客观因素的涉及面广，变化性强。

五、商业经营必须取得经济效益和社会效益

在商业经营过程中，不但要讲求经济核算，取得最优化的利润，而且要把数量充足、质量优良、价格适宜的商品适时地供应给不同的消费者，充分满足社会各方面的需要，保障社会生产的顺利进行和人民群众的正常生活，以此取得经济效益和社会效益。

六、商业经营活动的主体是商业企业

商业企业作为一个从事商品流通的独立的经济组织，有权支配和合理使用本企业的人力、物力和财力，有权自主选择买卖的对象，决定买卖的方式和条件。在市场上既买又卖，以买者和卖者的双重身份交替出现，完成商品买卖活动的全过程。

词语

خام سۆزلەر

1. 商业经营	shāngyè jīngyíng	سودا تجارتى
2. 商品交换	shāngpǐn jiāohuàn	تاۋار ئالماشتۇرۇش
3. 经营环境	jīngyíng huánjīng	تجارەت مۇھىتى
4. 人力	rénlì	ئادەم كۈچى
5. 物力	wùlì	ماددىي كۈچ
6. 财力	cáilì	مالىيە كۈچى
7. 购销运存	gòuxiāo yùncún	سېتىۋېلىش - سېتىش -
ساقلاش - يۆتكەش
8. 经济效益	jīngjì xiàoyì	ئىقتىسادىي ئۈنۈم
9. 社会效益	shèhuì xiàoyì	ئىجتىمائىي ئۈنۈم
10. 经营要素	jīngyíng yàosù	تجارەت ئامىلى
11. 经济计划	jīngjì jìhuà	ئىقتىسادىي پىلان
12. 物质技术设备	wùzhì jìshù shèbèi	ماددىي - تېخنىكا ئەسلىھەسى
13. 经营结构	jīngyíng jiégòu	تجارەت قۇرۇلمىسى
14. 经济结构	jīngjì jiégòu	ئىقتىسادىي قۇرۇلما
15. 技术结构	jìshù jiégòu	تېخنىكا قۇرۇلمىسى
16. 预测	yùcè	ئالدىن مۆلچەرلەش
17. 决策	juécè	تەدبىر بەلگىلەش
18. 外部环境	wàibù huánjīng	سىرتقى مۇھىت
19. 客观因素	kèguān yīnsù	ئوبىيېكت ئامىلى
20. 宏观环境	hóngguān huánjīng	ماكرو لۇق مۇھىت
21. 微观环境	wēiguān huánjīng	مىكرو لۇق مۇھىت
22. 商业企业	shāngyè qǐyè	سودا كارخانىسى
23. 商品经营	shāngpǐn jīngyíng	تاۋار تجارتى

24. 商品流通	shāngpǐn liútōng	تاۋار ئوبوروتى
25. 制约	zhìyuē	چەكلەش - تەقەززا قىلماق
26. 政治形势	zhèngzhì xíngshì	سىياسىي ۋەزىيەت
27. 经济形势	jīngjì xíngshì	ئىقتىسادىي ۋەزىيەت
28. 经营制度	jīngyíng zhìdù	ئىقتىسادىي تۈزۈم
29. 经济方针	jīngjì fāngzhēn	ئىقتىسادىي قانۇنچىلىق
30. 生产布局	shēngchǎn bùjú	ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇش لۇشى

练习

مەشىق

一、读译下列词组

经营状况	充分利用	相互衔接
相互制约	动态过程	内在联系
必要条件	主观条件	经营预测
经营信息	市场环境	经济因素
كونترول قىلىش تەدبىرلىرى	ماكرولۇق ئىقتىساد	سۇبېيكتىپ شارائىت
مىللىي دارامەت	ئۆزئارا چەكلەش	ئوبېيكتىپ ئىمكانىيەت
		تەشكىلى قۇرۇلما
		تىجارەت پائالىيىتى

二、给下列字搭配适当的字组词

充 _____	支 _____	管 _____
允 _____	技 _____	营 _____
孤 _____	构 _____	优 _____
抓 _____	购 _____	尤 _____

三、填空

بوش ئورۇنىنى تولدۇرۇڭلار

1. 商业经营必须有()和()。
2. 商业经营过程还包括收集()，进行()和决策、组织商品()等一系列相互联系、相互制约的经营活动。
3. 商业经营活动既受()的影响，也受()的制约。

四、读译下列句子 تۆۋەندىكى جۈملىلەرنى ئوقۇڭلار ۋە تەرجىمە قىلىڭلار

1. 商业必须拥有经营活动所必不可少的条件，即资金、商品、物质技术设备和劳动力等要素。
2. 影响商业经营的客观因素所形成的环境称为商业的经营环境。
3. 各项经营活动与经营要素、经营结构的有机结合，就形成了商业经营的系统过程。
4. سودا تىجارىتى ئىجتىمائىي جۇغلانمىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنىڭ مۇھىم يولى.
5. سودا تىجارىتى سوتسىيالىستىك مەنئى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم كۆزنىكى.
6. دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي دۆلەت ئەھۋالى سودا تىجارىتى ۋە ئۇنىڭ تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ.

五、回答下列问题

تۆۋەندىكى سوئاللارغا جاۋاب بېرىڭلار

1. 什么叫商业经营？
2. 什么叫商业经营的微观环境？

六、小知识

ساۋات

商业经营环境

商业经营是在动态中进行的。商业经营活动，要受许多经常变化

的客观因素的制约和影响。影响商业经营的客观因素所形成的环境称为商业的经营环境。制约和影响商业经营的客观因素，既有宏观的，也有微观的。

(一) 商业经营的宏观环境

国家的政治形势、经济形势、经济制度、经济方针和政策、宏观经济调控措施、生产力发展水平、生产布局、人民生活水平、国民收入状况等制约因素，形成了商业经营的宏观环境。

(二) 商业经营的微观环境

商业经营活动既受宏观经营环境的影响，也受微观经营环境的制约。所谓微观经营环境，主要是指商业企业在商品经营活动中，各种客观经济因素互相制约所形成的局部市场环境。

第二课 商业经营预测

ئىككىنچى دەرس سودا تىجارىتىنى ئالدىن مۆلچەرلەش

根据有关信息，运用科学方法进行分析研究，以推断未来事物的发展及其变化规律，就是预测。简单地说，预测就是根据过去和现在，预计和推测未来。

商业经营预测就是依据对商业经营活动规律的认识，在调查研究掌握信息的基础上，运用科学方法，对未来经营的变化及其趋势，作出科学的判断。市场瞬息万变，经营情况复杂。尽管如此，影响经营变化的各种因素存在着密切的联系，使经营活动有一定的规律性。人们根据经营的过去和现状，通过科学的分析，能够预见到未来经营发展变化的必然性和规律性，为经营决策提供可靠的依据。

大多数商业企业都非常重视预测技术。许多商业企业由于开展预测活动而取得了可观的经济效益，也有因预测不准使企业蒙受损失的例子。但是，这并没有降低人们对预测的兴趣。就像天气预报虽然有时不准，而人们每天仍然密切注意听取天气预报广播一样。不管是否相信预测技术，经营者总会自觉或不自觉地对未来作出估计判断。一个有作为的经营者，不仅能在市场情况已经发生变化以后及时作出反应，而且能够预先估计到这些变化，事先采取行动。

经营预测是现代商业经营不可缺少的手段和方法。过

去，我国商业经营预测虽然搞了一些，但由于缺乏科学的方法，预测的种类划分得不细，预测的内容也不广泛，定性推断多，定量分析少，所以没有发挥它的应有作用。近几年来，随着预测水平的不断提高，经营预测的种类也越来越多，预测的内容也越来越广泛。

经营发展趋势取决于多因素的综合作用，因此经营预测实际上就是对经营环境中各种因素发展变化趋势的预测。经营预测既可以从宏观经营环境角度进行，也可以从微观经营环境角度进行。商业经营的发展趋势既受宏观经营环境变化因素的制约，也受微观经营环境变化因素的制约，因此宏观预测和微观预测是密切相联的。正确的微观经营预测，必须建立在科学的宏观经营预测的基础上。

词语

خام سۆزلەر

1. 运用	yùnyòng	قوللانماق؛ پايدىلانماق
2. 科学方法	kēxuéfāngfǎ	ئىلمىي ئۇسۇل
3. 分析	fēnxī	تەھلىل قىلماق
4. 研究	yánjiū	تەتقىق قىلماق
5. 推断	tuīduàn	ھۆكۈم قىلماق
6. 预计	yùjì	مۆلچەرلىمەك
7. 推测	tuīcè	مۆلچەرلىمەك
8. 变化规律	biànhuàguīlǜ	ئۆزگىرىش قانۇنىيىتى
9. 活动规律	huódòngguīlǜ	ھەرىكەت قانۇنىيىتى
10. 瞬息万变	shùnxīwànbiàn	تېز ئۆزگەرمەك
11. 经营决策	jīngyíngjuécè	تىجارەت تەدبىرى
12. 预测技术	yùcèjìshù	ئالدىن مۆلچەرلەش تېخنىكىسى

13. 经营预测	jīngyíng yùcè	تجاره تنى ئالدىن مۆلچەرلەش
14. 估计判断	gūjì pànduàn	تەخمىننى ھۆكۈم قىلماق
15. 定性推断	dīngxìng tuīduàn	مۇقىملاشتۇرۇلغان ئالدىن مۆلچەر
16. 宏观预测	hóngguān yùcè	ماكرو لۇق مۆلچەر
17. 微观预测	wēiguān yùcè	مىكرو لۇق مۆلچەر
18. 因果预测法	yīnguǒ yùcè fǎ	سەۋەب - نەتىجە مۆلچەرلەش ئۇسۇلى
19. 变动趋势	biàndòng qūshì	ئۆزگىرىش يۈزلىنىشى
20. 回归分析法	huíguī fēnxī fǎ	رېگرېسىيەلىك تەھلىل ئۇسۇلى
21. 相关分析法	xiāngguān fēnxī fǎ	باغلىنىشلىق تەھلىل ئۇسۇلى

练习

مەشق

一、读译下列词组

调查研究	预测活动	预先估计
掌握信息	预测不准	定量分析
经营情况	天气预报	发展趋势
发展变化	市场情况	演绎推理

مۆلچەرلەش سەۋىيىسى	مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلار
تارىخىي ماتېرىياللار	تجارەت پائالىيىتى
سەۋەب - نەتىجە مۇناسىۋىتى	تجارەت ئۆتكۈزۈش
مۆلچەرلەش لايىھىسى	ئىنكاس قايتۇرماق

二、给下列字搭配适当的字组词

推	_____	;	运	_____	;
预	_____	;	相	_____	;
经	_____	;	变	_____	;